

והולמת במרכז, הדתיים בורחים משני הצדדים. הצלם התקדם עם השוטרים התוקפים

מתתיהו היה צריך להרוג. אבל הרגש היהודי אמר שצריכה באותה שעה להיות מחאה ציבורית. גולית הפלשתי חירף את מערכות ישראל. ברגע שחירף, יוצא דויד נגדו ומוטר את נפשו. מי חייב אותו? זה היה ענין של חילול השם.

יש הבדל בין חילול השבת בשכונה שלנו, לעינינו, לבין חילול שבת במקום רחוק. כשהציע פרעה מלך מצרים למשה "לכו, ויבחו לאלוהיכם בארץ (מצרים)" ענה לו משה: "לא נכון לעשות כן, כי תועבת מצרים נזכח לה' אלוהיני, הן נזכח את תועבת מצרים לעיניהם ולא יסקלוגו? למרות שפרעה הרשה את הדבר, ולמרות שלפרעה היה צבא ומשטרה להגן על היהודים, משה ידע שהמצרים יסקלו את היהודים אם יחללו את הדברים שהיו קדושים למצרים."

אף שהרב לא השיב תשובה ישירה לשאלה, היתה דעתו ברורה: אף שיהודי דתי חייב למחות בכל מקום על חילול שבת, הרי לא ילחמו נטוריקרית נגד החילול בשכונות הלא-דתיות. בידעם שיתקלו באלימות ושממילא לא ישמעו למחאתם, יהיו פטורים ממצוות המחאה. לא כן בשכונות הדתיות.

אמרנו שנטוריקרית שינאים את מדינת ישראל יותר משהם שונאים את ממלכת הירדן. מה דעת כבודו על כך? ענינו התכולות של הרב חייבו חיוך פקחי אילם. "לו היינו במקום כמו עבר הירדן, לא היינו יורים על המדינה. מה שאנחנו אומרים הוא זה: קיימת על עם ישראל הנהגה האומרת שענינו של עם ישראל הוא מדינה ועצמאות וזה הכל. ככל הגויים ישראל. כמו שאמר הנביא (יחזקאל): והעולה על רוחכם היו לא תהיה, אשר אתם אומרים — נהיה כגויים."

זה המבן של המדינה. כל ענינו של עם ישראל, גם אלה הנמצאים כאן וגם אלה שלא נמצאים כאן, והו המדינה והעצמאות. ואין לעם ישראל ענין של קדושה ותורה, זה ענין תפל.

זוהי ההשמדה של כלל ישראל והמרת דתו. לא המרה מדת לדת, אבל המרה מדת ללא-דת. הם רוצים להעביר על הדת כל ילד שבא לידם. הם רוצים להעביר על הדת אפילו כל יחיד. יש להם מסירות-נפש להעביר על דת. כמו שכתוב בספר תהילים (ל"ז): "צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו!"

כל עוד נמצאים יהודים שהם שומרי תורה ומצוות, הם מוכיחים שיש לעם ישראל הגדרה אחרת. בעצם מציאותם מפגינים יחידים אלה שיש הגדרה אחרת לעם ישראל. ואת זה לא יכולים לסבול המנהיגים של המדינה.

בא אחד שאוכל חזיר ומחלל שבת ואומר: "אני לחמתי בשביל המדינה!" מה המדינה? מה אתה שונה מגוי? אם אתה גוי ואוכל חזיר ומחלל שבת, על מה לחמת? מה המדינה שלך שונה ממדינה של ערבים?"

אם אני מבין את כבודו נכון, אתם לא חושבים את עצמכם

למתקיפים? אתם חושבים שמתקיפים אתכם, שאתם הסותקפים?

הרב לא היסס רגע. "הם משתמשים בכוח להעביר על דת. השימוש בכוח הוא אצלם רק האמצעי האחרון. אבל הם משתמשים בקומביניצה של כל שאר האמצעים. באים יהודים לארץ. מביאים אותם למושב. אין מקום. אין ערוב. אין שוחט. אין רב. עד שהיהודים יושבים ומתיאשים מן הדת. לא צריכים להשתמש באקדוח. יש לפני כן אמצעים אחרים."

הם רוצים שלא ימצא יהודי שיאמר: אנו עם השם ועם התורה. שלא ימצא יהודי כזה לא בקרב הישוב בארץ, ולא בקרב העם היהודי בעולם כולו. הם רוצים שהיהודים בעולם יחשבו רק על המדינה והעצמאות. אם נתנו תחום או לא נתנו תחומים, זהו כל העסק. במקום שבמשך אלפיים שנה היה עסק של התורה והשם. אבל עכשיו יש רק עסק אחד, שקם לו מדינה וחיל ושוטר ונשיא.

עצמאות? למי העצמאות? הם לא יודעים כבר בעצמם. יש במדינה נוצרים וערבים ומשומדים. כנענים ובלושביקים ונוצריים — בשביל האנשים האלה רוצים עצמאות. הם לא אומרים שהם רוצים עצמאות ליהודים.

זהו הענין. יש אידיאל שהמדינה תהיה עצמאית. אבל הם בעצמם לא יודעים בשביל מי העצמאות. הם מכובלים והאידיאל שלהם ריק. הם לא יודעים בשביל מה הם לוחמים. הכל אפס. רוצים מדינה ועצמאות ולא יודעים בשביל מי ובשביל מה. ברגע שיש כ פרים, במה יגנו עליהם בפני המיסיון? אחרי שיהודי עזב את דתו, למה שלא ינשק את הצלב, בשביל כמה סוכריות? למה לא, אם הוא ממילא כופר?

רוח הבהמה יורדת למטה. אם יש לאדם דת ואמונה ששומרת עליו, טוב. אחרת יש תמיד הידרדרות. ומי שיהיה יותר מופקר, הוא יהיה המנהיג."

יהודי מווקן נכנס לאילם, ביקש להתערב בשיתה. הרב דחה אותו באדיבות, באדיש. בחוץ נמשכה התפילה העצובה. היה נדמה שבאה מכל הצדדים, שמילאה את השכינה האפלה. "מפקד חשטרת ירושלים הציע שיעבירו אתכם לעבר הירדן. אם מחור יסכימו ממשלת ישראל וממשלת ירדן להרשות לכם לעבור את הנהבול, האם תחכו?"

"כן!" התשובה היתה ברורה והחלטית. היה ניכר שהרב סיכם בלבו את השאלה בא פן סופי.

"אנחנו נעבר, אבל רק לארץ ישראל. לחברון, או לעיר העתיקה. לא נעזוב את הארץ."

מה רוצים? אם תשעים אחוזים של היהודים יכולים לחיות תחת ממשלות של אמריקה וצרפת ואפילו מצרים, או למה לא אנחנו? הרמב"ם אקר שהערבים הם יותר קרובים לעם ישראל מאשר הנוצרים. האמונה אצלם קרובה יותר לאמונה שלנו.

אם אני מבין את כבודו נכון, אתם לא חושבים את עצמכם

"מחויץ למדינה?"

"זה יכול להיות גם בתוך המדינה."

"אבל זה מרד?"

"זה לא קשור במרד. זה קשור בהבנה. אבל הציבור עזב לא מבוגר לזה."

לפי הדת היהודית, מי שיושב על שולחן עם אחרים, דעתו מתבטלת. אם יהיה בין מנין אנשים אחר רשע, אל תשט ידך לרשע. ש לחן שיהודים יושבים אליו, כולם צריכים להיות כשרים. השולחן צריך להיות כשר.

אנחנו סובלים מזה שחסרה מחאה של עם ישראל נגד השם המווייף של מדינת ישראל.

אדם מחזיק בשדה שלוש שנים ואוכל את פרותיו. בא בעני השדה ואומר: השדה שלי. או יכול האיש לאמר: קניתי את/את ממך. אפילו ישאל הבעל: איפה השטר? יכול המחזיק לאמר השטר אבד. אם החזיק בשדה שלוש שנים, זה מספיק. אם בא בעל השדה ומוכיח שבא אצל שלישה אנשים תוך שלוש השנים ומחזה נגד החוקה, הרי הוא ביטל את החוקה אבל אם ההוא אסף סל של פירות בשדה, והבעל עזר לו להרים את הסל, המחאה שלו בטלה. כי הוא עזר לאיש לשינת עמו פעולה.

כך זה גם במדינה. הרבנים הראשיים הם פקידים. הם מקבלים כסף. האגודות משתפים פעולה. הם הולכים איתם יחד לסדו את המגבית. מחאתם לא שווה כלום. אין שום מחאה נגד היוזף הזה של שם ישראל. היה לנו צמאין שיהיו יהודים שימחו, אבל אין.

לכן, יציאתם של שלוש מאות יהודים מן המדינה, זאת תהיה מחאה. מחאה נגד היוזף. אם יאמרו שנותנים סתם לעבור או הגבול, זה לא מספיק. רק אם תהיה הצעה שעמרם בן רב שלמה יצחק בלוי נותן אישורים לאלה שעוברים את הגבול או היהודים יבינו את הדבר לאשורו, שזאת מחאה."

"יתרו שאם תשבי בעיר העתיקה, מעבר לגבול, זאת תהי

עזרה למדינה הציונית."

"זה לא איכפת לנו."

★ ★ ★

השיחה נסתיימה. הרב שוב כיבה את החשמל, שני בעל השיחה גיששו באפלה בצאתם מן האולם. הרב איחל לאורד חתימה טובה וגם שיכה בתשובה, נפרד ממנו ליד הדלת.

שני צעירים מזוקנים, שניצבו פקוחי-עין לפני הבית, ביציב האופיינית לשיומרי ראש, התרחקו מן המקום.